

UTENOS RAJONO SAVIVALDYBĖ

Utenio a. 4, 28503 Utena. Tel. (8 389) 61 600.

El. p. info@utena.lt, www.utena.lt.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministru

2022-09-23 Nr.

Lietuvos Respublikos Seimo
Aplinkos apsaugos komitetui

Seimo nariui G. Paluckui

Seimo nariui E. Pupiniui

DĖL GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO KAINŲ NUSTATYMO KRITERIJŲ PAKEITIMO INICIJAVIMO

UAB „Utenos vandenys“ (toliau – bendrovė), būdama viešuoju geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju Utenos rajono savivaldybės teritorijoje, daugiau kaip 70 proc. pajamų gauna už vandens tiekimo paslaugų teikimą abonentams, 81 proc. – už nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą abonentams. 2021 metus lyginant su 2020 metais, abonentų vandens suvartojimas sumažėjo 4,9 proc., abonentų nuotekų išleidimas sumažėjo 1,8 proc. Tokias pačias mažėjimo tendencijas stebime ir 2022 metais.

Didžiausi bendrovės abonentai yra pramonės įmonės: UAB „Rokiškio pieno gamyba“, UAB „Utenos mėsa“, UAB „Švyturys-Utenos alus“, AB „Utenos trikotažas“, 2021 metais už geriamojo vandens ir sutvarkytų nuotekų paslaugas sumokėję 61 procentą visų pajamų. Didžiųjų abonentų turėjimas leidžia bendrovei užtikrinti mažesnę vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų lygį vartotojams (gyventojams), tačiau šie abonentai arba mažina gamybą, arba siekia individualiai išgauti geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas. Viena didelė Utenoje esanti įmonė turi gręžinį ir apie 50 proc. įmonės reikmėms reikalingo geriamo vandens išgauna iš jo, dėl to bendra geriamo vandens kaina vartotojams ir abonentams išaugo apie 3 procentus. Pagal preliminarious paskaičiavimus, vienos didelės pramonės įmonės individualus vandens išgavimas padidintą tarifą likusiems vartotojams apie 14 proc., o jei vandens tiekimo paslaugų atsisakytų visos pramonės įmonės, vandens kaina likusiems abonentams padidėtų apie 35 procentais.

Siekdamos sumažinti gamybos išlaidas ir išvengti bankrotų, įmonės turės atleisti dalį darbuotojų, kas padidintų bedarbių skaičių Utenos mieste. Dėl to, savivaldybės vertinimu, svarbu didinti stambių abonentų suinteresuotumą naudotis centralizuota vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistema.

Šiuo tikslu kviečiame inicijuoti Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pakeitimą, kuriuo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainodara skatintų didžiuosius abonentus naudotis centralizuota vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistema. Viena tokių skatinimo priemonių galėtų būti mažesnės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos taikymas abonentams, naudojantiems didesnę geriamojo vandens kiekį ar išleidžiantiems daugiau nuotekų.

Paminėta skatinimo priemonė nebūtų naujiena teisiniame reguliavime, kadangi kainų diferencijavimas numatytas šiose teisės normose:

- Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 5 dalis nustato: „Šilumos kainos, atsižvelgiant į patiriamas sąnaudas, gali būti diferencijuojamos pagal šilumos tiekimo sistemas, vartotojų grupes, šilumos pirkimo-pardavimo vietą, tiekimo-vartojimo ribą, **šilumos vartojimo mastą**, šilumnešius ir jų kokybę, tiekimo patikimumą, vartojimo sezoniškumą, periodiškumą ir apskaitos būdus. Diferencijuojant kainas, kryžminis subsidijavimas tarp vartotojų grupių yra draudžiamas.“;

- Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 9 straipsnio 13 dalis: „Gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainos nustatomos neatsižvelgiant į gamtinių dujų transportavimo atstumą. Vartotojams (sistemos naudotojams) gamtinių dujų skirstymo kainos nustatomos atsižvelgiant į tai, koks gamtinių dujų kiekis yra tiekiamas į gamtinių dujų pristatymo vietą per vieną metų laikotarpį. Buitiniams vartotojams perdavimo ir skirstymo sistemų balansavimo paslauga teikiama gamtinių dujų įmonės lėšomis. Nebuitiniams vartotojams gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainos nustatomos ir diferencijuojamos **pagal gamtinių dujų kiekį** ir sistemos pajėgumus. Buitiniams vartotojams gamtinių dujų skirstymo kainos diferencijuojamos **pagal suvartojamą gamtinių dujų kiekį**. Gamtinių dujų kiekio ir sistemos pajėgumų diferencijavimo principai nustatomi kainų nustatymo metodikose. Siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo tarp vartotojų grupių, reguliuojamos kainos ir jų diferencijavimo taisyklės skelbiamos viešai gamtinių dujų įmonių interneto svetainėse, o jų nustatymo principai privalo būti pagrįsti, objektyvūs, skaidrūs ir nediskriminuojantys.“;

Atsižvelgdami į tai, kad šiuo metu Lietuvos Respublikos Seime yra svarstomas Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1805, siūlome inicijuoti šiuo projektu keičiamo Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 33 straipsnio 18 dalies papildymą taip:

„18. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainos, atsižvelgiant į sąnaudas, gali būti diferencijuojamos pagal abonentų ir vartotojų kategorijas, pirkimo ir pardavimo vietą, tiekimo ir vartojimo ribą, vartojimo sezoniškumą, išleidžiamų teršalų kiekį, pobūdį ir koncentraciją, **suvartojamo vandens ir (arba) pašalinamų nuotekų kiekį**. Diferencijavimo principai turi būti pagrįsti, objektyvūs, skaidrūs ir nediskriminuojantys.“.

Taip pat mus neramina Lietuvos Respublikos Seimui pateikto Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pakeitimų projekto 15 straipsnis, kuriame siūloma suteikti regionuose didžiosioms vandens tiekimo įmonėms (iš jų ir UAB „Utenos vandenys“) garantinio tiekėjo statusą. Toks statuso suteikimas UAB „Utenos vandenys“ įpareigos įmonę perimti mažųjų savivaldybių vandens tiekimo įmones, patiriančias finansinių sunkumų ir netekusias vandens tiekimo licencijas. Dėl to Utenos vartotojams dar labiau padidės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos.

Siūlome garantiniu vandens tiekėju paskirti finansiškai pajėgias įmones Lietuvos mastu, atsisakant regioninio principo.

PRIDEDAMA. Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmų Utenos filialo raštas, 1 l.

Savivaldybės meras

Alvydas Katinas